

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

19. marts 2002

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Justitsministeriets
notat om høringssvar vedrørende Europa-Kommissionens meddelelse om
europæisk aftaleret.

P. B. Olsen

Aarhus Universitet har anført, at behovet for en vidtrækkende harmonisering af de nationale formueretlige regler forekommer overvurderet. Hensynet til en tilfredsstillende udvikling af EU's indre marked vil således også kunne tilgodeses ved internationale privatretlige regler, ved sektorvis harmonisering samt ved det internationale erhvervslivs egen handels- og kontraktpraksis. Universitetet har anført, at ensartede regler ikke altid bør være målet. Selv om der kan argumenteres for harmonisering, bør det ikke ske i form af en egentlig lovbog, hvis eksistens efter universitetets opfattelse vil stride mod nordisk lovgivningstradition, ikke nødvendigvis medføre bedre regler, og med stor sikkerhed vil gøre det vanskeligt efterfølgende at ændre og justere reglerne. Universitetet har i stedet anbefalet, at man indskrænker sig til at formulere nogle vejledende principper, eventuelt i modellovsform, som de nationale kontraktkoncipister, lovgivere og domstole får mulighed for at vælge eller på den anden måde lade sig påvirke af, men som ikke har karakter af en ny fællesskabslovgivning.

Københavns Universitet har anført, at medlemsstaternes forskellige formueretlige systemer ikke frembyder så store vanskeligheder, at det begrundes en generel EU-retlig harmonisering. Forskellene skaber efter universitetets opfattelse ikke nævneværdige vanskeligheder for en tilfredsstillende udvikling af EU's indre marked. Baggrunden herfor er ikke mindst, at de erhvervsdrivende i vid udstrækning betjener sig af kontraktregulering, og at der på en lang række områder er opbygget sædvaner, der effektivt og afbalanceret opfylder parternes behov. Universitetet har herudover anført, at selv om det måtte antages, at en omfattende privatretlig harmonisering kunne indebære fordele for det indre markeds udvikling, vil sådanne fordele næppe kunne opveje de betydelige ulemper, en sådan harmonisering vil føre med sig.

Dato: 5. marts 2002
Kontor: Formueretskontoret
Sagsnr.: 2001-7220/21-0023
Dok.: JFN20873

NOTAT

om

høringssvar vedrørende Europa-Kommissionens meddelelse om europæisk aftaleret

1. Baggrund

I Justitsministeriets grundnotat om Europa-Kommissionens meddelelse om europæisk aftaleret, der blev fremsendt til Folketingets Europaudvalg den 13. september 2001, oplyste Justitsministeriet, at ministeriet til brug for regeringens udtalelse om meddelelsen havde sendt meddelelsen i høring hos berørte organisationer mv.

Den 17. januar 2002 afgav regeringen i lyset af de indkomne høringssvar sin udtalelse om meddelelsen, der blev fremsendt til Europaudvalget til orientering den 31. januar 2002.

2. Hørte myndigheder og organisationer

Justitsministeriet sendte Kommissionens meddelelsen i høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Præsidenten for Østre Landsret, præsidenten for Vestre Landsret, præsidenten for Sø- og Handelsretten, præsidenten for Københavns Byret, præsidenterne for retterne i Århus, Aalborg, Odense og Roskilde, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, HK Landsklubben Danmarks Domstole, Advokatrådet, Amtsrådsforeningen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Autobranchens Handels- og Industriforening, Brancheforeningen for Forbrugerelektronik, Danmarks Automobilforhandler Forening, Danmarks Fiskeindustri- og Eksportforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Dataforening, Dansk Detail Kreditråd, Danske Dagblades Forening, Dansk Ejendomsmæglerforbund, Danske Entreprenører, Danske Finansieringsselskabers Forening, Dansk Handel & Service, Dansk Markedsføringsforbund, Dansk Industri, Dansk Organisation af Detailhandelskæder, Dansk Textil Union, De Danske Bilimportører, Den Danske

brugsraadet har dog udtrykt ønske om, at CISG (De Forenede Nationers Konvention om aftaler om internationale køb) gøres til EU-lovgivning.

Dansk Handel & Service finder det positivt, at der tages initiativer, som har til formål at lette virksomhedernes muligheder for samhandel på tværs af grænserne i EU. På nuværende tidspunkt har de forskellige aftaleretlige bestemmelser i de europæiske lande en begrænsende effekt på samhandlen, og det er på den baggrund tilfredsstillende, at Kommissionen ønsker at vurdere behovet for at harmonisere de aftaleretlige bestemmelser. Dansk Handel & Service har peget på, at små og mellemstore virksomheder ikke sjældent oplever, at leverandører har en størrelse, der gør det muligt for dem ensidigt at fastsætte aftalevilkårene. En eventuel senere uoverensstemmelse stiller den mindre virksomhed i en ugunstig position uden detailkendskab til det valgte regelsæt.

De Samvirkende Købmænd har henvist til høringssvaret fra Dansk Handel & Service.

Dansk Industri har oplyst, at man ikke har kendskab til konkrete eksempler på, at forskellene i de nationale aftaleretlige regler skulle skabe vanskeligheder for en tilfredsstillende udvikling af EU's indre marked. Dansk Industri finder derfor ikke, at der er noget større behov for EU-initiativer på det aftaleretlige område. Dansk Industri har endvidere anført, at i det omfang der findes klare og effektive værmetings – og lovvalgsregler, vil markedsaktørerne selv være i stand til agere hensigtsmæssig.

Dansk Arbejdsgiverforening har ikke har bemærkninger til meddelelsen, idet meddelelsen ikke vedrører arbejdsretten.

Landsorganisationen i Danmark (LO) kan ikke støtte initiativer, der vil kunne anfægte den eksisterende ordening på arbejdsmarkedet.

Danmarks Rederiforbund har oplyst, at der inden for søfartsområdet ikke er behov for hverken en bindende eller ikke-bindende EU-harmonisering af kontraktretten. De nugældende søretlige regler udgør ikke nogen hindring for udviklingen af det indre marked. En EU-harmonisering vil efter forbundets opfattelse kunne være direkte skadelig for skibsfartserhvervet. Forbundet har endvidere anført, at initiativer på søfartsområdet bør ske på et bredt internationalt grundlag, idet området allerede i dag er gennemreguleret af internationale konventioner og standardkontrakter.

Dansk Textil Union har oplyst, at de eksisterende aftaleretlige regler i dag opfylder detailhandlens aktuelle behov, og at Kommissionens hidtidige fremgangsmåde, hvor Kommissionen behandler problemstillingerne efterhånden, som de opstår, vil være tilstrækkelig i en årrække. Der er således ikke behov for en større fællesskabsindsats på området.

Boghandlerforening, De Samvirkende Købmandsforeninger i Danmark, Det Danske Handelskammer, Domstolsstyrelsen, DSB, El-installatørernes Landsforening, Entreprenørforeningen, Erhvervssammenslutningen G 1930, Finansrådet, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, formanden for Forbrugerklagenævnet, Forsikring & Pension, Forbrugerrådet, FDM, Foreningen af fabrikanter og importører af elektriske husholdningsapparater (FEHA), Foreningen af Registrerede Revisorer, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Danske Internetsider, Frederiksberg Kommune, Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, Handelshøjskolen i København, Handelshøjskolen i Århus, Håndværksrådet, IT-brancheforeningen, Kommunernes Landsforening, Konkurrencerådet, Københavns Kommune, Københavns Universitet, Landbrugsraadet, Landsforeningen Loyal Handel, Landsorganisationen i Danmark (LO), Liberales Erhvervs Råd, Post Danmark, Radiobranchen, Realkreditrådet, Syddansk Universitet, Ålborg Universitet og Aarhus Universitet.

3. Høringssvar

Præsidenten for Østre Landsret, præsidenten for Vestre Landsret, præsidenten for Københavns byret, præsidenterne for retterne i Århus, Aalborg, Odense og Roskilde, Den Danske Dommerforening, Domstolsstyrelsen, Amtsrådsforeningen, Foreningen Registrerede Revisorer, HK Landsklubben Danmarks Domstole, Danske Dagblades Forening, Liberales Erhvervs Råd, og FDM har ingen bemærkninger til Kommissionens meddelelse.

Præsidenten for Sø- og Handelsretten har anført, at det er urealistisk at forestille sig en harmonisere hele den europæiske formueret. Det foreslås, at Kommissionen i første omgang overvejer en harmonisering af reglerne om aftalers indgåelse og ugyldighed (aftaleret i snæver forstand), hvor der som følge af reglerne om de frie varebevægelser og e-handel synes at være et praktisk behov.

Dommerfuldmægtigforeningen finder det vigtigt, at man gennem udveksling af erfaringer og viden om forskellige systemer i EU får afklaret, hvor de afgørende forskelle ligger, før der påbegyndes en harmonisering på formuerettens område.

Formanden for Forbrugerklagenævnet har oplyst, at langt de fleste sager i nævnet vedrører tvister mellem danske forbrugere og erhvervsdrivende, og de eksisterende forskelle mellem medlemsstaternes aftaleretlige regler har derfor ikke hidtil givet anledning til særlige problemer.

Forbrugerombudsmanden har tilkendegivet, at han stiller sig tvivlende over for hensigtsmæssigheden af at fastholde den hidtidige harmoniseringsmetode, hvor harmoniseringen sker *ad hoc*, når der er konstateret et særligt behov. Med denne metode er der fare for, at man får skabt en fragmenteret europæisk aftaleret med indbyrdes modstridende bestemmelser. Forbrugerom-

budsmanden finder det vigtigt, at den europæiske aftaleret er på forkant med udviklingen. I de kommende år vil det således blive mere og mere aktuelt at kunne håndtere de problemer, der opstår i forbindelse med indgåelse og afvikling af forbruger aftaler på tværs af grænserne, og fra dansk side bør man ikke være afvisende over for at drøfte en harmonisering af den europæiske aftaleret. Forbrugerombudsmanden anbefaler bl.a., at der fastsættes bestemmelser, der gør det muligt for forbrugerne at støtte ret på reklameudsagn.

Forbrugerrådet har ikke afgivet et selvstændigt høringssvar, men har i stedet henvist til en udtalelse fra organisationen "European Consumer Law Group" (ECLG), som Forbrugerrådet er repræsenteret i.

Advokatrådet har anført, at især små og mellemstore virksomheder i dag i et vist omfang afholder sig fra at deltage i grænseoverskridende transaktioner inden for EU, fordi risikoen ved ukendskab til de andre medlemsstaters regler, alternativt omkostningerne til en afklaring af usikkerhederne, ofte ikke står mål med værdien af den pågældende transaktion. Advokatrådet støtter fortsatte fællesskabsinitiativer til øget harmonisering, men understreger dog, at harmonisering af flere retsområder med fordel også kunne omfatte en bredere kreds af lande end blot EU-landene. FN kunne være et relevant forum for et sådant arbejde.

Finansrådet finder, at der kan være behov for en harmonisering af aftaleretten, navnlig på e-handelsområdet. Finansrådet finder dog, at Kommissionen bør skabe et bedre overblik over, hvilke grundlæggende forskellige der eksisterer på aftalerettens område, således at man bedre kan tage stilling til, hvilke fordele der vil være forbundet med en harmonisering.

Realkreditrådet har oplyst, at man ikke kan påpege vanskeligheder ved gennemførelsen af det indre marked, der skyldes forskelle i medlemsstaternes aftaleretlige regler.

Forsikring og Pension (F&P) har generelt oplyst, at der efter deres opfattelse eksisterer et behov for dels at kortlægge forskellene i medlemsstaternes lovgivning på området, dels at overveje eventuelle harmoniseringstiltag. Forsikring og Pension har peget på, at den efterhånden ganske omfattende sektorvise regulering af det aftaleretlige område har betydet, at området i dag forekommer uoverskueligt, hvilket forstærkes af en uensartet gennemførelse af EF-direktiverne i medlemslandene.

Landbrugsrådet har oplyst, at det ikke er rådets opfattelse, at udviklingen af det indre marked hindres af problemer i forbindelse med indgåelse, fortolkning eller gennemførelse af kontrakter på tværs af grænserne, ligesom det heller ikke er rådets opfattelse, at forskelle i medlemsstaternes aftaleretlige bestemmelser svækker interessen for grænseoverskridende transaktioner. Land-